

AKADEEMILISE ÕIENDI TÄITMISE JUHEND

**(akadeemilistele õienditele, mis antakse välja
alates 01.01.2012)**

Koostaja

Gunnar Vaht

Eesti ENIC/NARIC keskus

Sihtasutus Archimedes

gunnar.vaht@archimedes.ee

Tallinn, november 2011

Akadeemilise õiendi täitmise juhend (akadeemilised õiendid, mis antakse välja alates 01.01.2012)

Käesoleva juhendi koostamise aluseks on võetud Vabariigi Valituse 12.03.2003.a määrus nr 76 „Diplomi ja akadeemilise õiendi statuut ja vormid”, Lissaboni tunnustamise konventsiooni komitee poolt 19.06.2007 kinnitatud juhend „*Explanatory notes to the joint European Diploma Supplement*” ja ENIC/NARIC ning ENQA koostöövõrkude ühisprojekti tulemusena välja antud materjal „*Study on the Diploma Supplement as seen by its users*” (2009).

Juhendi valmimisele aitas oluliselt kaasa Tallinnas, 28.06.2010 ja 04.11.2011 toimunud kõrgharidust andvate õppeasutuste, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Eesti ENIC/NARIC keskuse tööseminaridel toimunud arutelud ja nende käigus tehtud ettepanekud.

PEATÜKK I – Eestikeelse akadeemilise õiendi täitmine

Õppeasutus kannab akadeemilisele õiendile sõnade „AKADEEMILINE ÕIEND diplomi nr... juurde” alla järgmise teksti:

Akadeemiline õiend järgib Euroopa Komisjoni, Euroopa Nõukogu ja UNESCO/CEPES väljatöötatud vormi. Akadeemilise õiendi eesmärgiks on anda piisavat sõltumatut teavet rahvusvahelise „läbipaistvuse” ning kvalifikatsiooni õiglase akadeemilise ja erialase tunnustamise parandamiseks. See dokument kirjeldab kvalifikatsiooni tõestaval originaaldokumendil nimetatud isiku edukalt lõpetatud õpingute olemust, taset, konteksti, sisu ja staatust. Dokument ei sisalda väärtusotsustuste, samaväärsuse avalduste ega tunnustusega seotud ettepanekuid. Teave esitatakse iga punkti kohta. Juhul kui teavet ei esitata, antakse selgitus selle põhjuse kohta.

1. Kvalifikatsiooni omandanud isik

1.1. Perekonnanimi

Õppeasutus kannab punkti 1.1. alla diplomiomaniku perekonnanime.

1.2. Eesnimi

Õppeasutus kannab punkti 1.2. alla diplomiomaniku eesnime või eesnimed.

1.3. Sünniaeg (päev/kuu/aasta)

Õppeasutus kannab punkti 1.3. alla diplomiomaniku sünniaja.

1.4. Isikukood

Õppeasutus märgib diplomiomaniku isikukoodi. Juhul, kui välisriigi kodanikul ei ole isikukoodi, mõni muu isikut identifitseeriv kood. Isikukoodi või muu identifitseeriva koodi puudumisel märgitakse sõnad „isikukood puudub”.

2. Kvalifikatsioon

2.1. Kvalifikatsiooni nimetus (originaalkeeles)

Kvalifikatsiooni nimetus tuleb kanda originaalis ja täisnimetusena nii, nagu see on kantud diplomile. Näiteks: sotsiaalteaduse bakalaureus; humanitaarteaduse magister (vene keel ja kirjandus); filosoofiadoktor (ärikorraldus); loomaarstikraad. Rakenduskõrghariduseõppe puhul on ettepanek märkida kvalifikatsiooni nimetuseks rakenduskõrghariduseõppe diplom.

Juhul, kui diplomile on kantud kvalifikatsiooni nimetus nii eesti kui inglise keeles, tuleb punkti 2.1. juures märkida mõlemad. Näiteks: sotsiaalteaduse bakalaureus; *Bachelor of Arts in Social Sciences*.

2.2. Õppekava nimetus

Õppeasutus kannab punkti 2.2. alla õppekava nimetuse, õppekava koodi, Eesti Hariduse Infosüsteemi registreerimise kuupäeva. Õppekava nimetusele lisaks saab märkida peeriala (juhul, kui erineb õppekava nimetusest), eriala ja/või kõrvaleriala(de) nimetus(ed).

Näiteks on õppekava nimetuseks infotehnoloogia, mis on Eesti Hariduse Infosüsteemi kantud 22.08.2002 koodiga 2614 ning kõrvalerialaks on multimeedia. Sellisel juhul on ettepanek märkida punkti 2.2. alla järgmiselt: infotehnoloogia (kood 2614), õppekava on kantud Eesti Hariduse Infosüsteemi 22.08.2002. Kõrvaleriala: multimeedia.

2.3. Õppeasutuse nimi (originaalkeeles) ja tüüp

Punkti 2.3. alla märgitakse kvalifikatsiooni andnud õppeasutuse nimi. Õppeasutuse nimi märgitakse originaalis nii, nagu see on kantud diplomile. Ühisdiplomi korral märgitakse kõigi ühisdiplomi välja andnud õppeasutuste nimed.

Lisaks õppeasutuse nimele tuleb märkida õppeasutuse tüüp – avalik-õiguslik ülikool, eraõiguslik ülikool, riigi rakenduskõrgkool, eraõiguslik rakenduskõrgkool vm.

Ühisdiplomite korral on soovitatav märkida õppeasutuste nimed üksteise alla. Näiteks on ühisõppekava raames andnud diplomi kaks kõrgkooli:

Eesti Maaülikool, avalik-õiguslik ülikool
Tallinna Tehnikakõrgkool, riigi rakenduskõrgkool

2.4. Õpet korraldav asutus (juhul, kui erineb diplomi väljaandnud õppeasutusest)

Eesti Vabariigis annab diplomi välja õpet korraldav asutus. Kuna õpet korraldav asutus annab välja ka diplomi, märgitakse antud punkti alla sõnad „vt. p. 2.3.”.

Punkti 2.4. alla saab ühisõppekavade korral, kus üheks partneriks on välisriigi (õppe)asutus, märkida kõigi välisriigi partnerasutuste nimed, kus õppetöö toimus. Välisriigi (õppe)asutuste nimed märgitakse originaalis, vajadusel translitereerituna (või transkribeerituna juhul, kui translitereerimine ei ole võimalik), kui asutuse nimi originaalis ei ole ladina tähestikus.

Kui ühisõppekava raames on partneriks välisriigi (õppe)asutus, kus toimub ka õppetöö on üks võimalustest märkida järgmiselt:

Õppetöö toimus ühisõppekava raames koostöös ülikooliga *Danmarks tekniske universitet* (Taani), avalik-õiguslik ülikool.

2.5. Õppekeel(ed)

Õppeasutus kannab punkti 2.5. alla keele või keeled, milles õppetöö toimus. Õppekeel on õppetöö läbiviimise keel, mis on määratud õppekavas.

3. Kvalifikatsiooni tase

3.1. Tase

Õppeasutus märgib kõrgharidustaseme astme, Eesti kvalifikatsiooniraamistiku ja Euroopa ühtse elukestva õppe kvalifikatsiooniraamistiku tasemed. Eesti kõrgharidussüsteemi astmeid arvestades on järgmised võimalused:

1) bakalaureusekraadi ja rakenduskõrgharidusõppe diplomi korral:
kõrghariduse esimene aste, Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 6. tase, Euroopa kvalifikatsiooni-
raamistiku 6. tase;

2) magistrikraadi korral:
kõrghariduse teine aste, Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 7. tase, Euroopa kvalifikatsiooni-
raamistiku 7. tase;

3) bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava täitmisel antava kvalifikatsiooni
korral:
kõrghariduse integreeritud esimene ja teine aste, Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 7. tase,
Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 7. tase;

4) doktorikraadi korral:
kõrghariduse kolmas aste, Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 8. tase, Euroopa kvalifikatsiooni-
raamistiku 8. tase.

3.2. Õppekava nominaalkestus

Punkti 3.2. alla märgib õppeasutus nii nominaalkestuse kui ka õppekava mahu ainepunktides. Näiteks: 3 aastat, 180 Euroopa ainepunktisüsteemi ainepunkti (EAP).

3.3. Õppe alustamise tingimused

Õppe alustamise tingimusena märgib õppeasutus õppele juurdepääsuks ehk vastuvõtul kandideerimiseks nõutava kvalifikatsiooni.

Kõrghariduse esimese astme (bakalaureuseõppe või rakenduskõrgharidusõppe) ja integreeritud õppe korral märgitakse juurdepääsu kvalifikatsioonina:

gümnaasiumi lõputunnistus, lõputunnistus kutsekeskhariduse omandamise kohta või nendele vastav kvalifikatsioon;

magistriõppe puhul:

bakalaureusekraad, rakenduskõrgharidusõppe diplom või nendele vastav kvalifikatsioon;

doktoriõppe korral:

magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

4. Õppekava sisu ja selle täitmise tulemused

4.1. Õppekoormus

Punkti 4.1. all märgib õppeasutus diplomiomaniku õppekoormuse, märkides vastavalt kas täiskoormus või osakoormus. Juhul, kui diplomiomaniik vahetas õppimise käigus koormust ning koormuste osakaal on määratletav, on soovitatav märkida mõlemad koos viitega, millises mahus õpiti osakoormusel, millises mahus täiskoormusel. Näiteks: täiskoormus (120 EAP), osakoormus (60 EAP).

Kui diplomiomaniik on õppinud nii osa- kui täiskoormusega ning mahud koormuste korral ei ole määratletavad, märgitakse koormusena lõpetamise hetkel olnud koormus. Eksternõppe korral, kus õppekoormust ei ole kehtestatud, on ettepanek märkida „õppekoormus määratlemata”.

Varem kehtinud õppevormide korral märgitakse „statsionaarne õpe” või „kaugõpe”.

4.2. Õppekava täitmise tingimused

Õppekava täitmise tingimusena märgib õppeasutus andmed, millises mahus on vaja sooritada õppeaineid vastavalt õppekava ülesehitusele, aineühendusele ja õppeasutuses kasutatavale terminoloogiale, näit. erialaained, valdkonnaained, peaained, kohustuslikud ained, valikained, kõrvalained, vabaained või viited vajalikele moodulitele ja nende mahtudele. Samuti on soovitatav märkida nõuded ja maht praktikale ja/või muule õppetööga seonduvale, mis on kinnitatud õppekavaga ning mida peab õppur tegema, et täita õppekava tingimused. Lisaks märgitakse lõpetamiseks vajalikud nõuded (lõputöö, lõpueksam(id)) ja nende maht ainepunktides.

Näiteks: õppekava sisaldab üldaineid (20 EAP), erialaaineid (110 EAP), kõrvalaineid (30 EAP), vabaaineid (10 EAP), erialapraktikat (5 EAP) ja bakalaureusetööd (5 EAP).

Antud punkti all tuleb näidata õppekavaga ettenähtud mahte ja nõudeid, mitte seda, millises mahus diplomiomaniik tegelikult õppekava täitis ja kuidas oli jaotus tema ainete osas.

Lisaks märgib õppeasutus punkti 4.2. alla õppekava õpiväljundid. Soovitatavalt nii, nagu kantud õppeinfosüsteemi (ÕIS). Näiteks:

Õppekava õpiväljundid

Õppekava lõpetanu:

- omab süsteemset ülevaadet õiguse põhimõtetest ja õigusteaduse aluspõhimõtetest, õigussüsteemi olemusest ja elementidest ning õiguse seostest ühiskonnaga, tunneb õiguse peamisi teoreetilisi koolkondi, arengusuundi ning aktuaalseid probleeme, õiguse struktuuri ning õigusnormide hierarhiat ja paiknemist,
- tunneb Euroopa Liidu, rahvusvahelise õiguse, mandri-Euroopa ja anglo-ameerika õigussüsteemide eripärasid ja omavahelist suhestumist,
- teab, kuidas luuakse õigusnorme Eesti, Euroopa Liidu ja rahvusvahelises õiguses,
- mõistab õiguse tekkelugu ja kujunemist ning jurisdiktsioonide lõimumisest üleilmastumise kontekstis,
- oskab ära tunda õiguse interdistsiplinaarseid seoseid teiste teadusvaldkondadega (eriti sotsiaalteadused),
- on omandanud otsustuse, argumentatsiooni, analüüsi ja loogilise mõtlemise võime, oskab omandatud teadmisi kasutada õiguslike probleemide püstitamisel analüüsimisel ja lahendamisel,
- võtab oma tegevuses arvesse ühiskonnas esinevate väärtuste mitmekesisust ja lähtub oma erialases töös õigusriikluse, demokraatia, võrdse kohtlemise, sallivuse põhimõtetest, ning tegutseb oma erialaste teadmiste rakendamisel eetilisel ja tunneb kutsealase tegevuse nõudeid,
- on ette valmistatud magistritasemel õpingute jätkamiseks.

Andmed õppekava õpiväljundite kohta kantakse juhul, kui need on kirjeldatud vastavalt Vabariigi Valitsuse 18.12.2008. a määrusele nr 178 „Kõrgharidusstandard“.

4.3. Õppekava täitmise tulemused

Punkti 4.3. all märgib õppeasutus õppeainete ja/või moodulite nimetused, mahu ainepunktides, arvestamise kuupäevad, hindamise tulemused, õppeainete ja/või moodulite kogumahu, lõputöö pealkirja ning varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise tulemused.

Näiteks:

Õppeaine	Maht ainepunktides (EAP)	Kuupäev	Tulemus
Eesti keel	2,0	20.12.2010	A
.....
.....
.....
Bakalaureusetöö:			
<i>Töö pealkiri</i>	5,0	15.06.2011	B
Õppeainete maht kokku	180,0		

Õppeasutuse otsusel võib lisaks märkida õppeainete ja/või moodulite koodid ning õppejõudude nimed. Õppejõudude nimede puhul on soovitatav märkida nii ees- kui

perekonnanimi või eesnime initials ja perekonnanimi. Juhul, kui õppeasutus kannab lisaks nõutavale teabele ka õppekava koodi ja/või õppejõu nime, on vajalik informatsioon võimalik paigutada näiteks:

Õppeaine kood	Õppeaine	Maht ainepunktides (EAP)	Kuupäev	Tulemus	Õppejõud
EEX001	Eesti keel	2,0	20.12.2010	A	Jaak Kask
.....
.....
.....
Bakalaureusetöö:					
Töö pealkiri		5,0	15.06.2011	B	Maie Kuusk
Õppeainete maht kokku		180,0			

Punkti 4.3. alla märgib õppeasutus lisaks varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisega (VÕTA) seotud andmed vastavalt „Diplomi ja akadeemilise õiendi statuudile ja vormidele”.

Vastavalt statuudile märgib õppeasutus formaalhariduses läbitud õpingute arvestamisel:

- 1) õppeaine ja/või mooduli nimetuse (originaalkeeles, vajadusel translitereerituna). Juhul, kui õppeaine ja/või mooduli nimetus ei ole eesti keeles, lisatakse tõlge eesti keelde;
- 2) maht ainepunktides (EAP);
- 3) õppeasutuse nimi (originaalkeeles, vajadusel translitereerituna (või transkribeerituna) või ametlik nimi inglise keeles);
- 4) välisriigi õppeasutuse korral lisatakse õppeasutuse nime järele riigi nimi;
- 5) arvestamise (s.o. sooritamise) kuupäev;
- 6) hindamise tulemus (juhul, kui välisriigi õppeasutuse hindamissüsteem erineb kehtivast hindamissüsteemist, kasutatakse mitteeristavat (mitediferentseeritud) hindamist, kus arvestamise korral on positiivne tulemus „arvestatud”. Enne 1999/2000 õppeaastat Eesti kõrgharidust andvate õppeasutuste poolt kasutusel olnud hinded kantakse akadeemilisele õiendile üle kehtinud hindamissüsteemi kohaselt).

Teise õppeasutuse aine või mooduli koodi ja õppejõu kohta käivate andmete olemasolul võib õppeasutus lisada vastava koodi ja/või õppejõu nime.

Mitteformaalsel või informaaalsel teel läbitud õpingute ja töökogemuse arvestamisel märgitakse õppeasutuse poolt:

- 1) õppekavajärgne õppeaine ja/või mooduli nimetus;
- 2) maht ainepunktides (EAP);
- 3) arvestamise kuupäev ja hindamise tulemus mitteeristava (mitediferentseeritud) hindegaga „arvestatud”.

Mitteformaalsel või informaaalsel teel läbitud õpingute ja töökogemuse arvestamisel tähistab õppeasutus aine märkega „arvestatud varasemate õpingute ja töökogemuse põhjal”.

Näide varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise märkimiseks ja tähistamiseks:

Õppeaine	Maht ainepunktides (EAP)	Kuupäev	Tulemus
Inglise keel	2,0	20.12.2010	A
Mikroökonomika	4,0	15.12.2010	B
Statistika	2,0	10.01.2011	B
<i>Principles of Macroeconomics</i> (Makroökonomika alused) ¹	4,0	07.07.2011	arvestatud
<i>Kansainvälinen liiketoiminta</i> (Rahvusvaheline ärijuhtimine) ²	4,0	02.05.2011	arvestatud
Ettevõtte juhtimine ³	3,0	10.10.2010	arvestatud
Majanduspoliitika	2,5	10.10.2010	A
.....
.....

¹ Ülikoolis *University of Bedford* (Suurbritannia) läbitud õppeained

² Ülikoolis *Helsingin kauppakorkeakoulu* (Soome) läbitud õppeained

³ Arvestatud varasemate õpingute ja töökogemuse põhjal

4.4. Hindamissüsteem(id)

Kui hindamine on toimunud vastavalt haridusministri 11.02.1999. a määrusele nr 10 „Kõrgharidust andvate õppeasutuste ühtne hindamissüsteem” ja/või haridus- ja teadusministri 27.10.2009. a määrusele nr. 71 „Ühtne hindamissüsteem kõrgharidustasemel, koos diplomi kiitusega (*cum laude*) andmise tingimustega”, on soovitatav näidata hindamissüsteemi üheselt, üldistavalt ja lihtsustatud kirjeldusena järgmiselt:

Hinne	Sõnaline kirjeldus
5 või A	suurepärase
4 või B	väga hea
3 või C	hea
2 või D	rahuldav
1 või E	kasin
0 või F	puudulik

Madalaim positiivne hinne on 1 või E. Mitteeristava hindamise positiivne tulemus on „arvestatud”.

Õppeasutus kannab hindamissüsteemi kirjeldavasse tabelisse kas tähed või numbrid vastavalt õppeasutuses kasutatavale.

Enne 1999/2000 õppeaastat üliõpilaste hindamisel kasutusel olnud hinded kantakse akadeemilisele õiendile koos kehtinud hindamissüsteemi selgitusega. Levinuim hindamissüsteem oli 5-palline, kus positiivsed hinded olid „5”, „4” ja „3”. Nimetatud hindamissüsteemi puhul kirjeldatakse süsteemi järgmiselt:

Hinne	Sõnaline kirjeldus
5	väga hea
4	hea
3	rahuldav
2	mitterahuldav
1	puudulik

Madalaim positiivne hinne on 3. Mitteeristava hindamise positiivne tulemus on „arvestatud”.

Üliõpilane võib olla alustanud õpinguid enne 1999/2000 õppeaastat, kus kasutusel oli kuni nimetatud ajani kehtinud hindamissüsteem, seejärel jätkanud õpinguid kehtiva hindamissüsteemi ajal. Sellisel juhul võib akadeemilisel õiendil olla näidatud tulemusi kahest või enamast hindamissüsteemist. Vastavalt tuleb punkti 4.4. all kirjeldada kõiki kasutusel olnud hindamissüsteemide kirjeldusi viidates, millise kuupäevani või millisest kuupäevast on ühte või teist hindamissüsteemi kasutatud.

5. Kvalifikatsiooni omandanu õigused

5.1. Edasiõppimisvõimalused

Antud punkti alla märgitakse kõrgharidusaste, millele diplomiga tõendatud kvalifikatsioon võimaldab juurdepääsu. Antud juhul võib kasutada kahte varianti:

Variant 1

kõrghariduse teine aste
kõrghariduse kolmas aste

Variant 2

magistriõpe
doktoriõpe

Doktorikraadi tõendava diplomi korral märgitakse punkti 5.1. alla sõnad „doktorikraad on kõrgharidustaseme kõrgeim kvalifikatsioon”.

5.2. Pääs tööturule

Õppeasutus märgib punkti 5.2. juures diplomiomani õigused tööturul, juhul kui need tulenevad õigusaktidest, aga ka võimalused kellena või millisel ametikohal või ametikohtadel võib antud kvalifikatsiooniga töötada. Vastav informatsioon märkida võimalikult täpselt. Näiteks õpetajate koolituse puhul märkida, millises aines ja millises astmes (klassides) võib antud kvalifikatsiooniga õpetada.

Kui kutsekvalifikatsioon on nimetatud Euroopa Liidu direktiivi lisas, kanda vastav märge: kvalifikatsioon kuulub automaatsele tunnustamisele vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Direktiivi 2005/36/EÜ artiklile 21.

Reguleeritud hariduse korral kanda vastav märge: reguleeritud haridus vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi artiklile 3 e).

Kui õppeasutusele on antud õigus anda lisaks hariduskvalifikatsioonile ka kutset, tuleb akadeemilisele õiendile alates 01.01.2011 märkida kutse andmine ja viide kutse tasemele Eesti kvalifikatsiooniraamistikus. Soovitav on kasutada kutse andmise puhul järgmist sõnastust:

Diplomi omanikule on antud */kutsenimetus/* kutse Eesti kvalifikatsiooniraamistiku */taseme number/* tasemel.

6. Lisainfo

6.1. Lisainfo

Lisainfo ja selle kandmine on iga õppeasutuse otsustada vastavalt vajadusele. „Diplomi ja akadeemilise õiendi statuut ja vormid” kohustab kandma informatsiooni õppekavagruppide välishindamise tulemuste kohta. Juhul, kui õppekavagrupp ei ole läbinud välishindamist, kuid kehtib akrediteering, märgitakse andmed akrediteerimise kohta.

Akrediteerimise puhul märgitakse, kas õppekava on akrediteeritud või tingimisi akrediteeritud, akrediteerimise kuupäev ja akrediteerimise läbi viinud asutuse nimi. Näiteks:

Õppekava on tingimisi akrediteeritud */kuupäev/* kõrghariduse hindamise nõukogu ettepanekul.

Lisada tuleb viide akrediteerimisotsuse piknemisele, kui õppeasutus on taotlenud üleminekuhindamise läbiviimist, kuid õppekavagrupis õppe läbiviimise õiguse otsust ei ole veel kõrgharidusstandardi lisas avaldatud. Näiteks:

Õppekava on tingimisi akrediteeritud */kuupäev/* kõrghariduse hindamise nõukogu ettepanekul. Akrediteerimisotsuse kehtivus on Ülikooliseaduse §56⁹ lg 1 p 2 alusel pikenenud kuni 31.12.2011.

Õppekavagrupi välishindamise tulemuse korral:

Õppekava kuulub „*õppekavagrupi nimetus*” õppekavagruppi, milles on antud õigus õpet läbi viia. Vabariigi Valitsuse */kuupäev/* määrus nr */number/*.

või

Õppekava kuulub „*õppekavagrupi nimetus*“ õppekavagruppi, milles on antud õigus õpet läbi viia. Vabariigi Valitsuse 18.12.2008 määrus nr 178 „Kõrgharidusstandard“.

Lisainfo alla märgitakse ka andmed ühisõppekavade koostöölepingu kohta (näit. lepingu osalised, lepingu kuupäev vm).

Täiendavalt võib õppeasutus märkida lisainfoks institutsionaalse akrediteeringu, rahvusvahelised akrediteeringud, rahvusvahelistesse organisatsioonidesse kuuluvuse, diplomiomaniiku osalemise rahvusvahelistes mobiilsusprogrammides vm, mida õppeasutus peab oluliseks informatsiooniks tööandjatele, kõrgkoolidele Eestis ja välisriikides, kvalifikatsioonide hindajatele ja pädevatele tunnustamisasutustele.

6.2. Täiendava info allikad

Täiendava informatsiooni allikana märgib õppeasutus oma kontaktandmed (asutuse nimi, postiaadress, telefon, faks, meiliaadress ja veebiaadress) ning Haridus- ja Teadusministeeriumi kontaktandmed järgmiselt:

Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18
50088 Tartu
www.hm.ee
Tel: 735 0222
Faks: 730 1080
E-post: hm@hm.ee

7. Kinnitus

7.1. Kuupäev

Õppeasutus kannab akadeemilise õiendi koostamise kuupäeva.

7.2. Allkirjad

Õppeasutuse juhi määratud kahe ametiisiku allkirjad. Ühisdiplomi korral kõigi ühisdiplomit väljaandvate õppeasutuste juhtide poolt määratud isikute allkirjad.

7.3. Nimed

Punktis 7.2. allkirja andnud ametiisikute eesnimi või eesnime esitähht ja perekonnanimi.

7.4. Ametikohad

Allkirjastanud isikute ametikohad.

7.5. Õppeasutus(t)e pitser(id)

Õppeasutuse pitser, ühisdiplomi korral kõigi ühisdiplomi välja andnud asutuste pitserid.

8. Eesti kõrgharidussüsteemi kirjeldus

Õppeasutus märgib soovitatavalt veebiaadressi, kus asub Eesti kõrgharidussüsteemi kirjeldav tekst, mis on kinnitatud haridus- ja teadusministri käskkirjaga. Üks võimalus punkti 8 sõnastamiseks on:

Asub Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehel, veebiaadressil www.hm.ee/haridus/korgharidus/eesti_korgharidussysteem

PEATÜKK II – Ingliskeelse akadeemilise õiendi (*Diploma Supplement*) täitmine

Õppeasutus kannab ingliskeelsele akadeemilisele õiendile sõnade „DIPLOMA SUPPLEMENT, Annex to Diploma No...” alla järgmise teksti:

This Diploma Supplement model was developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international ‘transparency’ and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgments, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. Information identifying the holder of the qualification

1.1. Family name

Õppeasutus kannab punkti 1.1. alla diplomiomaniiku perekonnanime.

1.2. Given name

Õppeasutus kannab punkti 1.2. alla diplomiomaniiku eesnime või eesnimed.

1.3. Date of birth (day/month/year)

Õppeasutus kannab punkti 1.3. alla diplomiomaniiku sünniaja.

1.4. Personal identification code

Õppeasutus märgib diplomiomaniiku isikukoodi. Juhul, kui välisriigi kodanikul ei ole isikukoodi, mõni muu isikut identifitseeriv kood. Isikukoodi või muu identifitseeriva koodi puudumisel märgitakse sõnad *not applicable*.

2. Information identifying the qualification

2.1. Name of qualification and (if applicable) title conferred (in original language)

Kvalifikatsiooni nimetus tuleb kanda originaalis ja täisnimetusena nii, nagu see on kantud diplomile. Näiteks: *sotsiaalteaduse bakalaureus; humanitaarteaduse magister (vene keel ja kirjandus); filosoofiadoktor (ärikorraldus); loomaarstikraad*. Rakenduskõrghariduseõppe puhul on ettepanek märkida kvalifikatsiooni nimetuseks *rakenduskõrghariduseõppe diplom*, mille järele sulgudes võib lisada (Diploma of Professional Higher Education).

Juhul, kui diplomile on kantud kvalifikatsiooni nimetus nii eesti kui inglise keeles, tuleb punkti 2.1. juures märkida mõlemad. Näiteks: *sotsiaalteaduse bakalaureus*; Bachelor of Arts in Social Sciences.

2.2. Main field(s) of study for the qualification

Õppeasutus kannab punkti 2.2. alla õppekava nimetuse, õppekava koodi, Eesti Hariduse Infosüsteemi registreerimise kuupäeva. Õppekava nimetusele lisaks saab märkida peaeriala (juhul, kui erineb õppekava nimetusest), eriala ja/või kõrvaleriala(de) nimetus(ed).

Näiteks on õppekava nimetuseks infotehnoloogia, mis on Eesti Hariduse Infosüsteemi kantud 22.08.2002 koodiga 2614 ning kõrvalerialaks on multimeedia. Sellisel juhul on ettepanek märkida punkti 2.2. alla järgmiselt:

Information Technology (code 2614), the study programme entered into the Estonian Education Information System on 22.08.2002. Minor field of study: Multimedia.

Kui õppekava ja peaeriala nimetused on erinevad, viitavad sõnad *the study programme* õppekavale ning peaeriala märgitakse sõnadega *main field of study*. Näiteks kui õppekavaks on ajalugu, peaerialaks lähiajalugu ja kõrvalerialaks kunstiajalugu, on ettepanek märkida järgmiselt:

History (code 1234), the study programme entered into the Estonian Education Information System on 22.08.2002. Main field of study – Contemporary History. Minor field of study – Art History.

2.3. Name and status of awarding institution (in original language)

Punkti 2.3. alla märgitakse kvalifikatsiooni andnud õppeasutuse nimi. Õppeasutuse nimi märgitakse originaalis nii, nagu see on kantud diplomile. Ühisdiplomi korral märgitakse kõigi ühisdiplomi välja andnud (õppe)asutuste nimed.

Lisaks õppeasutuse nimele tuleb märkida õppeasutuse tüüp – *public university, private university, state professional higher education institution, private professional higher education institution* vm.

Ühisdiplomite korral on soovitatav märkida õppeasutuste nimed üksteise alla. Näiteks on ühisõppekava raames andnud diplomi kaks kõrgkooli:

Eesti Maaülikool, public university

Tallinna Tehnikakõrgkool, state professional higher education institution

2.4. Name and status of institution (if different from 2.3.) administering studies (in original language)

Eesti Vabariigis annab diplomi välja õpet korraldav asutus. Kuna õpet korraldav asutus annab välja ka diplomi, märgitakse antud punkti alla märged *see* 2.3.

Punkti 2.4. alla saab ühisõppekavade korral, kus üheks partneriks on välisriigi (õppe)asutus, märkida kõigi partnerasutuste nimed, kus õppetöö toimus. Välisriigi (õppe)asutuste nimed

märgitakse originaalis, vajadusel translitereerituna (või transkribeerituna juhul, kui translitereerimine ei ole võimalik), kui asutuse nimi originaalis ei ole ladina tähestikus.

Kui ühisõppekava raames on partneriks välisriigi (õppe)asutus, kus toimub ka õppetöö, on üks võimalustest märkida järgmiselt:

Joint study programme with Danmarks tekniske universitet (Denmark), public university

2.5. Language(s) of instruction

Õppeasutus kannab punkti 2.5. alla keele või keeled, milles õppetöö toimus. Õppekeel on õppetöö läbiviimise keel, mis on määratud õppekavas. Näiteks: *Estonian*

3. Information on the level of the qualification

3.1. Level of qualification

Õppeasutus märgib kõrgharidustaseme astme ja Eesti kvalifikatsiooniraamistiku ja Euroopa ühtse elukestva õppe kvalifikatsiooniraamistiku tasemed. Eesti kõrgharidussüsteemi astmeid arvestades on järgmised võimalused:

1) bakalaureusekraadi ja rakenduskõrgharidusõppe diplomi korral:

first cycle higher education, Estonian Qualifications Framework Level 6, European Qualifications Framework Level 6;

2) magistrikraadi korral:

second cycle higher education, Estonian Qualifications Framework Level 7, European Qualifications Framework Level 7;

3) bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava täitmisel antava kvalifikatsiooni korral:

integrated first and second cycle higher education, Estonian Qualifications Framework Level 7, European Qualifications Framework Level 7;

4) doktorikraadi korral:

third cycle higher education, Estonian Qualifications Framework Level 8, European Qualifications Framework Level 8.

3.2. Official length of programme

Punkti 3.2. alla märgib õppeasutus nii nominaalkestuse kui ka õppekava mahu ainepunktides. Näiteks: *3 years, 180 ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) credits.*

3.3. Access requirement(s)

Õppe alustamise tingimusena märgib õppeasutus õppele juurdepääsuks ehk vastuvõtul kandideerimiseks nõutava kvalifikatsiooni.

Kõrghariduse esimese astme (bakalaureuseõppe või rakenduskõrgharidusõppe) ja integreeritud õppe korral märgitakse juurdepääsu kvalifikatsioonina:

gümnaasiumi lõputunnistus (Secondary School Leaving Certificate), *lõputunnistus kutsekeskhariduse omandamise kohta* (Certificate of Vocational Secondary Education) *or a corresponding qualification giving access to higher education;*

magistriõppe puhul:

bakalaureusekraad (Bachelor's degree), *rakenduskõrgharidusõppe diplom* (Diploma of Professional Higher Education) *or a corresponding qualification;*

doktoriõppe korral:

magistrikraad (Master's degree) *or a corresponding qualification.*

4. Information on the contents and results gained

4.1. Mode of study

Punkti 4.1. all märgib õppeasutus diplomiomaniku õppekoormuse, märkides vastavalt kas täiskoormus (*full time*) või osakoormus (*part time*). Juhul, kui diplomiomaniik vahetas õppimise käigus koormust ning koormuste osakaal on määratletav, on soovitatav märkida mõlemad koos viitega, millises mahus õpiti osakoormusel, millises mahus täiskoormusel. Näiteks: *full time (120 ECTS credits), part time (60 ECTS credits).*

Kui diplomiomaniik on õppinud nii osa- kui täiskoormusega ning mahud koormuste korral ei ole määratletavad, märgitakse koormusena lõpetamise hetkel olnud koormus. Eksternõppe korral, kus õppekoormust ei ole kehtestatud, on ettepank märkida *unspecified*.

Varem kehtinud õppevormide korral märgitakse statsionaarse õpe puhul *full time*, kaugõpe korral *part time*.

4.2. Programme requirements

Õppekava täitmise tingimusena märgib õppeasutus andmed, millises mahus on vaja sooritada õppeaineid vastavalt õppekava ülesehitusele, aineliigitusele ja õppeasutuses kasutatavale terminoloogiale, näit. erialaained, valdkonnaained, peained, kohustuslikud ained, valikained, kõrvalained, vabaained või viited vajalikele moodulitele ja nende mahtudele. Samuti on soovitatav märkida nõuded ja maht praktikale ja/või muule õppetööga seonduvale, mis on kinnitatud õppekavaga ning mida peab õppur tegema, et täita õppekava tingimused. Lisaks märgitakse lõpetamiseks vajalikud nõuded (lõputöö, lõpueksam(id)) ja nende maht ainepunktides.

Näiteks: *the study programme consists of general courses (20 ECTS credits), subject specific courses (110 ECTS credits), specialisation courses (30 ECTS), elective courses (15 ECTS) and a final thesis (5 ECTS credits).*

Antud punkti all tuleb näidata õppekavaga ettenähtud mahte ja nõudeid, mitte seda, millises mahus diplomiomaniik tegelikult õppekava täitis ja kuidas oli jaotus tema ainete osas.

Lisaks märgib õppeasutus punkti 4.2. alla õppekava õpiväljundid. Soovitatavalt nii, nagu kantud õppeinfosüsteemi (ÕIS). Näiteks:

Learning outcomes:

The graduate

- *has systematic overview of the main definitions and basic principles of law, the nature and elements of the legal system and relationship between law and society, is familiar with the main theoretical legal schools of thought, development directions and current issues, the structure of law, and the hierarchy of law,*
- *knows the special features of European Union, international, civil and common law legal systems and their interrelation,*
- *knows how legal norms are created in Estonian, European Union and international law,*
- *understands the historical development of law and the integration of jurisdictions within the context of globalisation,*
- *recognises the interdisciplinary connections with other fields of science (especially social sciences),*
- *has acquired decision-making, argumentation, analysis, logical thinking skills, can use the knowledge acquired in analysing and solving legal problems,*
- *takes within professional activity into account the diversity of opinions in a society; follows the principles of rule of law, democracy, equal treatment, tolerance, and acts ethically in application of knowledge as well as is familiar with the requirements for professional activities,*
- *is prepared for continuing studies in the Master level.*

Andmed õppekava õpiväljundite kohta kantakse juhul, kui need on kirjeldatud vastavalt Vabariigi Valitsuse 18.12.2008. a määrusele nr 178 „Kõrgharidusstandard“.

4.3. Programme details (e.g. modules or units studied) and the individual grades/marks/credits obtained

Punkti 4.3. all märgib õppeasutus õppeainete ja/või moodulite nimetused inglise keeles, mahu ainepunktides, arvestamise kuupäevad, hindamise tulemused, õppeainete ja/või moodulite kogumahu, lõputöö pealkirja ning varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise tulemused.

Näiteks:

Course	ECTS credits	Date	Grade
Estonian	2.0	20.12.2010	A
.....
.....
.....

.....
Bachelor thesis:			
<i>Title of thesis</i>	5.0	15.06.2011	B

Total workload in ECTS credits: 180.0

Õppeasutuse otsusel võib lisaks märkida õppeainete ja/või moodulite koodid ning õppejõudude nimed. Õppejõudude nimede puhul on soovitatav märkida nii ees- kui perekonnanimi või eesnime initials ja perekonnanimi. Juhul, kui õppeasutus kannab lisaks nõutavale teabele ka õppekava koodi ja/või õppejõu nime, on vajalik informatsioon võimalik paigutada näiteks:

Course code	Course	ECTS credits	Date	Grade	Teaching staff member
EEX001	Estonian	2.0	20.12.2010	A	Jaak Kask
.....
.....
.....
Bachelor thesis:					
<i>Title of thesis</i>		5.0	15.06.2011	B	Maie Kuusk

Total workload in ECTS credits 180.0

Punkti 4.3. alla märgib õppeasutus lisaks varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisega (VÕTA) seotud andmed vastavalt „Diplomi ja akadeemilise õiendi statuudile ja vormidele”.

Vastavalt statuudile märgib õppeasutus formaalhariduses läbitud õpingute arvestamisel:

- 1) õppeaine ja/või mooduli nimetuse inglise keeles. Juhul, kui teise õppeasutuse õppeaine ja/või mooduli nimetus ei ole esitatud inglise keeles, märgitakse nimetus originaalkeeles, vajadusel translitereerituna ning lisatakse tõlge inglise keelde;
- 2) maht ainepunktides (ECTS);
- 3) õppeasutuse nimi (originaalkeeles, vajadusel translitereerituna (või transkribeerituna) või ametlik nimi inglise keeles);
- 4) välisriigi õppeasutuse korral lisatakse õppeasutuse nime järele riigi nimi;
- 5) arvestamise (s.o. sooritamise) kuupäev;
- 6) hindamise tulemus (juhul, kui välisriigi õppeasutuse hindamissüsteem erineb kehtivast hindamissüsteemist, kasutatakse mitteeristavat (mitediferentseeritud) hindamist, kus arvestamise korral on positiivne tulemus arvestatud (*pass*). Enne 1999/2000 õppeaastat Eesti kõrgharidust andvate õppeasutuste poolt kasutusel olnud hinded kantakse akadeemilisele õiendile üle kehtinud hindamissüsteemi kohaselt).

Teise õppeasutuse aine või mooduli koodi ja õppejõu kohta käivate andmete olemasolul võib õppeasutus lisada vastava koodi ja/või õppejõu nime.

Mitteformaalsel või informaaalsel teel läbitud õpingute ja töökogemuse arvestamisel märgitakse õppeasutuse poolt:

- 1) õppekavajärgne õppeaine ja/või mooduli nimetus inglise keeles;
- 2) maht ainepunktides (ECTS);
- 3) arvestamise kuupäev ja hindamise tulemus mitteeristava (mitediferentseeritud) hindegaga *pass*.

Mitteformaalsel või informaaalsel teel läbitud õpingute ja töökogemuse arvestamisel tähistab õppeasutus aine märkega *recognised on the basis of prior learning*.

Näide varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise märkimiseks ja tähistamiseks:

Course	ECTS credits	Date	Grade
English	2.0	20.12.2010	A
Microeconomics	4.0	15.12.2010	B
Statistics	2.0	10.01.2011	B
Principles of Macroeconomics ¹	4.0	07.07.2011	Pass
<i>Kansainvälinen liiketoiminta</i> (International Business Administration) ²	4.0	02.05.2011	Pass
Entrepreneurship ³	3.0	10.10.2010	Pass
Marketing Management	2.5	10.10.2010	A
.....
.....

¹ Courses are taken at *University of Bedford* (United Kingdom)

² Courses are taken at *Helsingin kauppakorkeakoulu* (Finland)

³ Recognised on the basis of prior learning

4.4. Grading scheme(s)

Kui hindamine on toimunud vastavalt haridusministri 11.02.1999.a määrusele nr 10 „Kõrgharidust andvate õppeasutuste ühtne hindamissüsteem” ja/või haridus- ja teadusministri 27.10.2009. a määrusele nr. 71 „Ühtne hindamissüsteem kõrgharidustasemel, koos diplomi kiitusega (*cum laude*) andmise tingimustega”, on soovitatav näidata hindamissüsteemi üheselt, üldistavalt ja lihtsustatud kirjeldusena järgmiselt:

Grade	Description
5 or A	excellent
4 or B	very good
3 or C	good

2 or D	satisfactory
1 or E	sufficient
0 or F	insufficient

The minimum passing grade is 1 or E, in the Pass/Fail assessment it is Pass.

Õppeasutus kannab hindamissüsteemi kirjeldavasse tabelisse kas tähed või numbrid vastavalt õppeasutuses kasutatavale.

Enne 1999/2000 õppeaastat üliõpilaste hindamisel kasutusel olnud hinded kantakse akadeemilisele õiendile koos kehtinud hindamissüsteemi selgitusega. Levinuim hindamissüsteem oli 5-palline, kus positiivsed hinded olid „5”, „4” ja „3”. Nimetatud hindamissüsteemi puhul kirjeldatakse süsteemi järgmiselt:

Grade	Description
5	very good
4	good
3	satisfactory
2	unsatisfactory
1	poor

The minimum pass grade is 3, in the Pass/Fail assessment it is Pass.

Üliõpilane võib olla alustanud õpinguid enne 1999/2000 õppeaastat, kus kasutusel oli kuni nimetatud ajani kehtinud hindamissüsteem, seejärel jätkanud õpinguid kehtiva hindamissüsteemi ajal. Sellisel juhul võib akadeemilisel õiendil olla näidatud tulemusi kahest või enamast hindamissüsteemist. Vastavalt tuleb punkti 4.4. all kirjeldada kõiki kasutusel olnud hindamissüsteemide kirjeldusi viidates, millise kuupäevani või millisest kuupäevast on ühte või teist hindamissüsteemi kasutatud.

5. Information on the function of the qualification

5.1. Access to further study

Antud punkti alla märgitakse kõrgharidusaste, millele diplomiga tõendatud kvalifikatsioon võimaldab juurdepääsu. Antud juhul võib kasutada kahte varianti:

Variant 1

access to second cycle higher education
access to third cycle higher education

Variant 2

Master's studies
Doctoral studies

Doktorikraadi tõendava diplomi korral märgitakse punkti 5.1. alla *the doctoral degree is the highest qualification in the Estonian higher education system.*

5.2. Professional status

Õppeasutus märgib punkti 5.2. juures diplomimaniku õigused tööturul, juhul kui need tulenevad õigusaktidest, aga ka võimalused kellena või millisel ametikohal või ametikohtadel võib antud kvalifikatsiooniga töötada. Vastav informatsioon märkida võimalikult täpselt. Näiteks õpetajate koolituse puhul märkida, millises aines ja millises astmes (klassides) võib antud kvalifikatsiooniga õpetada.

Kui kutsekvalifikatsioon on nimetatud Euroopa Liidu direktiivi lisas, kanda vastav mäрге: *the qualification gives eligibility for automatic recognition according to Directive 2005/36/EC Article 21.*

Reguleeritud hariduse korral kanda vastav mäрге: *regulated education according to Directive 2005/36/EC Article 3 e).*

Kui õppeasutusele on antud õigus anda lisaks hariduskvalifikatsioonile ka kutset, tuleb akadeemilisele õiendile alates 01.01.2011 märkida kutse andmine ja viide kutse tasemele Eesti kvalifikatsiooniraamistikus. Soovitav on kasutada kutse andmise puhul järgmist sõnastust:

The professional title of /kutse nimetus/ is awarded, Estonian Qualifications Framework Level 7 qualification.

6. Additional information

6.1. Additional information

Lisainfo ja selle kandmine on iga õppeasutuse otsustada vastavalt vajadusele. „Diplomi ja akadeemilise õiendi statuut ja vormid” kohustab kandma informatsiooni õppekavagruppide välishindamise tulemuste kohta. Juhul, kui õppekavagrupp ei ole läbinud välishindamist, kuid kehtib akrediteering, märgitakse andmed akrediteerimise kohta.

Akrediteerimise puhul märgitakse, kas õppekava on akrediteeritud või tingimisi akrediteeritud, akrediteerimise kuupäev ja akrediteerimise läbi viinud asutuse nimi. Näiteks:

The study programme was conditionally accredited on /kuupäev/ by Estonian Higher Education Quality Assessment Council.

Lisada tuleb viide akrediteerimisotsuse pikenemisele, kui õppeasutus on taotlenud üleminekuhindamise läbiviimist, kuid õppekavagrupis õppe läbiviimise õiguse otsust ei ole veel kõrgharidusstandardi lisas avaldatud. Näiteks:

The study programme was conditionally accredited on /kuupäev/ by Estonian Higher Education Quality Assessment Council. On the basis of University Act §56⁹ (1) 2) the validity of the accreditation decision was extended until 31.12.2011.

Õppekavagrupi välishindamise tulemuse korral:

The study programme is included in the study programme group of /õppekavagrupi nimetus/ and the studies may be conducted according to Government of the Republic Regulation No. /number/ of /kuupäev/.

või

The study programme is included in the study programme group of /õppekavagrupi nimetus/ and the studies may be conducted according to Government of the Republic Regulation No. 178 of 18.12.2008 „Standard of Higher Education“.

Lisainfo alla märgitakse ka andmed ühisõppekavade koostöölepingu kohta (näit. lepingu osalised, lepingu kuupäev vm).

Täiendavalt võib õppeasutus märkida lisainfoks institutsionaalse akrediteeringu, rahvusvahelised akrediteeringud, rahvusvahelistesse organisatsioonidesse kuuluvuse, diplomiomani osalemise rahvusvahelistes mobiilsusprogrammides vm, mida õppeasutus peab oluliseks informatsiooniks töandjatele, kõrgkoolidele Eestis ja välisriikides, kvalifikatsioonide hindajatele ja pädevatele tunnustamisasutustele.

6.2. Further information sources

Täiendava informatsiooni allikana märgib õppeasutus oma kontaktandmed (asutuse nimi, postiaadress, telefon, faks, meiliaadress ja veebiaadress) ning Eesti ENIC/NARIC keskuse kontaktandmed järgmiselt:

Estonian ENIC/NARIC
(Academic Recognition Information Centre)
Archimedes Foundation
L.Koidula 13A
10125 Tallinn
ESTONIA
www.archimedes.ee/enic
Tel: +372 697 92 15
Fax: +372 697 92 19
E-mail: enic-naric@archimedes.ee

7. Certification of the supplement

7.1. Date

Õppeasutus kannab akadeemilise õiendi koostamise kuupäeva.

7.2. Signatures

Õppeasutuse juhi määratud kahe ametiisiku allkirjad. Ühisdiplomi korral kõigi ühisdiplomit väljaandvate õppeasutuste juhtide poolt määratud isikute allkirjad.

7.3. Names

Punktis 7.2. allkirja andnud ametiisikute eesnimi või eesnime esitähht ja perekonnanimi.

7.4. Capacity

Allkirjastanud isikute ametikohad.

7.5. Official stamp or seal

Õppeasutuse pitser, ühisdiplomi korral kõigi ühisdiplomi välja andnud asutuste pitserid.

8. Information on the Higher Education System of Estonia

Lisatakse tekst, mis on kinnitatud haridus- ja teadusministri käskkirjaga.

Diplomi kujundamise näidis

EESTI VABARIIK
VAPP

XXXXXX KÕRGKOOL

DIPLOM

XXXXXX Kõrgkool tunnistab, et

Eesnimi Perekonnanimi

isikukood 0000000000

on täitnud

õigusteaduse bakalaureuseõppe õppekava ja talle on antud

sotsiaalteaduse bakalaureuse kraad
Bachelor of Arts in Social Sciences

Rektor

ees- ja perekonnanimi

/allkiri/

(õppeasutuse pitsar)

(teine ametiisik)

ees- ja perekonnanimi

/allkiri/

(koht, kuupäev)

DIPLOMI SEERIA JA NUMBER

VAPP
EESTI VABARIIK

XXXXXX KÕRGKOOLO

AKADEEMILINE ÕIEND

diplomi nr /seeria ja number/ juurde

Akadeemiline õiend järgib Euroopa Komisjoni, Euroopa Nõukogu ja UNESCO/CEPES väljatöötatud vormi. Akadeemilise õiendi eesmärgiks on anda piisavat sõltumatut teavet rahvusvahelise „läbipaistvuse” ning kvalifikatsiooni õiglase akadeemilise ja erialase tunnustamise parandamiseks. See dokument kirjeldab kvalifikatsiooni tõestaval originaaldokumendil nimetatud isiku edukalt lõpetatud õpingute olemust, taset, konteksti, sisu ja staatust. Dokument ei sisalda väärtusotsustuste, samaväärsuse avalduste ega tunnustusega seotud ettepanekuid. Teave esitatakse iga punkti kohta. Juhul kui teavet ei esitata, antakse selgitus selle põhjuse kohta.

1. KVALIFIKATSIOONI OMANDANUD ISIK

1.1. Perekonnanimi	Kuusk
1.2. Eesnimi	Jüri
1.3. Sünniaeg (päev/kuu/aasta)	30.02.1990
1.4. Isikukood	12345678900

2. KVALIFIKATSIOON

2.1. Kvalifikatsiooni nimetus (originaalkeeles)	sotsiaalteaduse bakalaureus
<i>Bachelor of Arts in Social Sciences</i>
2.2. Õppekava nimetus	õigusteadus (kood 1234)
õppekava on kantud Eesti Hariduse Infosüsteemi
22.08.2002
2.3. Õppeasutuse nimi (originaalkeeles) ja tüüp	XXXXXX Kõrgkool, eraõiguslik ülikool
2.4. Õpet korraldav asutus (juhul, kui erineb diplomi väljaandnud õppeasutusest)	vt. p. 2.3.
2.5. Õppekeel(ed)	eesti

3. KVALIFIKATSIOONI TASE

3.1. Tase	kõrghariduse esimene aste,
Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 6. tase,
Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 6. tase
3.2. Õppekava nominaalkestus	3 aastat,
180 Euroopa ainepunktisüsteemi ainepunkti (EAP)

- 3.3. Õppe alustamise tingimused **gümnaasiumi lõputunnistus, lõputunnistus
kutsekeskhariduse omandamise kohta või nendele
vastav kvalifikatsioon**

4. ÕPPEKAVA SISU JA SELLE TÄITMISE TULEMUSED

- 4.1. Õppekoormus **täiskoormus**
- 4.2. Õppekava täitmise tingimused **õppekava sisaldab üldaineid (20 EAP), erialaineid
(110 EAP), kõrvalaineid (30 EAP), valikaineid
(15 EAP) ja bakalaureusetööd (5 EAP)**

Õppekava õpiväljundid:

Õppekava lõpetanu:

- omab süsteemset ülevaadet õiguse põhimõtetest ja õigusteaduse aluspõhimõtetest, õigussüsteemi olemusest ja elementidest ning õiguse seostest ühiskonnaga, tunneb õiguse peamisi teoreetilisi koolkondi, arengusuundi ning aktuaalseid probleeme, õiguse struktuuri ning õigusnormide hierarhiat ja paiknemist,
- tunneb Euroopa Liidu, rahvusvahelise õiguse, mandri-Euroopa ja anglo-ameerika õigussüsteemide eripärasid ja omavahelist suhestumist,
- teab, kuidas luuakse õigusnorme Eesti, Euroopa Liidu ja rahvusvahelises õiguses,
- mõistab õiguse tekkelugu ja kujunemist ning jurisdiktsioonide lõimumisest üleilmastumise kontekstis,
- oskab ära tunda õiguse interdistsiplinaarseid seoseid teiste teadusvaldkondadega (eriti sotsiaalteadused),
- on omandanud otsustuse, argumentatsiooni, analüüsi ja loogilise mõtlemise võime, oskab omandatud teadmisi kasutada õiguslike probleemide püstitamisel analüüsimisel ja lahendamisel,
- võtab oma tegevuses arvesse ühiskonnas esinevate väärtuste mitmekesisust ja lähtub oma erialases töös õigusriikluse, demokraatia, võrdse kohtlemise, sallivuse põhimõtetest, ning tegutseb oma erialaste teadmiste rakendamisel eetilisel ja tunneb kutsealase tegevuse nõudeid, on ette valmistatud magistritasemel õpingute jätkamiseks.

4.3. Õppekava täitmise tulemused

Õppeaine	Maht ainepunktides (EAP)	Kuupäev	Tulemus
Inglise keel	5,0	20.12.2010	A
Mikroökonomika	4,0	15.12.2010	B
Statistika	2,0	10.01.2011	B
<i>Principles of Macroeconomics</i> (Makroökonomika alused) ¹	4,0	07.07.2011	arvestatud
<i>Kansainvälinen liiketoiminta</i> (Rahvusvaheline ärijuhtimine) ²	4,0	02.05.2011	arvestatud
Ettevõtte juhtimine ³	3,0	10.10.2010	arvestatud
Turunduse juhtimine	2,5	10.10.2010	A
Tsiviilõigus	1,5	01.02.2009	C
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Tööõigus	2,0	01.02.2010	D

Bakalaureusetöö:

<i>Liberaalne sotsialism halduskohtus ja selle ennetamine</i>	5,0	15.06.2011	B
---	------------	-------------------	----------

Õppeainete maht kokku 180,0

¹ Ülikoolis *University of Bedford* (Suurbritannia) läbitud õppeained
² Ülikoolis *Helsingin kauppakorkeakoulu* (Soome) läbitud õppeained
³ Arvestatud varasemate õpingute ja töökogemuse põhjal

4.4. Hindamissüsteem(id)

Hinne	Sõnaline kirjeldus
A	suurepärase
B	väga hea
C	hea
D	rahuldav
E	kasin
F	puudulik

Madalaim positiivne hinne on E. Mitteeristava hindamise positiivne tulemus on „arvestatud”.

5. KVALIFIKATSIOONI OMANDANU ÕIGUSED

- 5.1. Edasiõppimisvõimalused **magistriõpe**
- 5.2. Pääs tööturule **õigus töötada juriidilist kõrgharidust eeldaval ametikohal**

6. LISAINFO

- 6.1. Lisainfo **Õppekava kuulub õiguse õppekavagruppi, milles on antud õigus õpet läbi viia. Vabariigi Valitsuse 20.08.2010 määrus nr. 123. Kõrgkool kuulub Euroopa Kõrgkoolide Liitu EAACC.**

6.2. Täiendava info allikad

Õigusteaduskond
Xxxxxx Kõrgkool
Tänav 10
Indeks Linn
www
Tel: 123 45 67

Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18
50088 Tartu
www.hm.ee
Tel: 735 0222
Faks: 730 1080

Faks: 123 45 67
E-post:

hm@hm.ee

7. KINNITUS

7.1. Kuupäev

30.01.2012

7.2. Allkirjad

7.3. Nimed

/allkiri 1/

/allkiri 2/

7.4. Ametikohad

ees- ja perekonnanimi 1

ees- ja perekonnanimi 2

7.5. Õppeasutus(t)e pits(er)id)

dekaan

õppeosakonna sekretär

/õppeasutuse pits(er)/

8. EESTI KÕRGHARIDUSSÜSTEEMI KIRJELDUS

Asub Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehel, veebiaadressil
www.hm.ee/haridus/korgharidus/eesti_korgharidussysteem

VAPP
REPUBLIC OF ESTONIA

XXXXXX KÕRGKOOL
Xxxxxx University of Applied Sciences

DIPLOMA SUPPLEMENT

Annex to Diploma No. /seeria ja number/

This Diploma Supplement model was developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgments, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

- 1.1. Family name **Kuusk**
1.2. Given name **Jüri**
1.3. Date of birth (day/month/year) **30.02.1990**
1.4. Personal identification code **12345678900**

2. INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

- 2.1. Name of qualification and (if applicable) title conferred (in original language)
sotsiaalteaduse bakalaureus
Bachelor of Arts in Social Sciences
- 2.2. Main field(s) of study for the qualification
Law (code 1234),
the study programme entered into the Estonian Education
Information System on 22.08.2002
- 2.3. Name and status of awarding institution (in original language)
Xxxxxx Kõrgkool, private university
- 2.4. Name and status of institution (if different from 2.3.) administering studies (in original language)
see 2.3.
- 2.5. Language(s) of instruction **Estonian**

3. INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION

- 3.1. Level of qualification **first cycle higher education, Estonian Qualifications Framework Level 6, European Qualifications Framework Level 6**
- 3.2. Official length of programme **3 years, 180 European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) credits**
- 3.3. Access requirement(s) ***gümnaasiumi lõputunnistus* (Secondary School Leaving Certificate), *lõputunnistus kutsekeskhariduse omandamise kohta* (Certificate of Vocational Secondary Education) or a corresponding qualification giving access to higher education**

4. INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

- 4.1. Mode of study **full time**
- 4.2. Programme requirements **the study programme consists of general courses (20 ECTS credits), subject specific courses (110 ECTS credits), specialisation courses (30 EAP), elective courses (15 EAP) and a final thesis (5 ECTS credits)**

Learning outcomes:

The graduate:

- has systematic overview of the main definitions and basic principles of law, the nature and elements of the legal system and relationship between law and society, is familiar with the main theoretical legal schools of thought, development directions and current issues, the structure of law, and the hierarchy of law,
- knows the special features of European Union, international, civil and common law legal systems and their interrelation,
- knows how legal norms are created in Estonian, European Union and international law,
- understands the historical development of law and the integration of jurisdictions within the context of globalisation,
- recognises the interdisciplinary connections with other fields of science (especially social sciences),
- has acquired decision-making, argumentation, analysis, logical thinking skills, can use the knowledge acquired in analysing and solving legal problems,
- takes within professional activity into account the diversity of opinions in a society; follows the principles of rule of law, democracy, equal treatment, tolerance, and acts ethically in application of knowledge as well as is familiar with the requirements for professional activities,
- is prepared for continuing studies in the Master level.

4.3. Programme details (e.g. modules or units studied) and the individual grades/marks/credits obtained

Course	ECTS credits	Date	Grade
English	5.0	20.12.2010	A
Microeconomics	4.0	15.12.2010	B
Statistics	2.0	10.01.2011	B
Principles of Macroeconomics ¹	4.0	07.07.2011	Pass
<i>Kansainvälinen liiketoiminta</i>			

(International Business Administration)²	4.0	02.05.2011	Pass
Entrepreneurship³	3.0	10.10.2010	B
Marketing Management	2.5	10.10.2010	A
Civil Law	1.5	01.02.2009	C
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Labour Law	2.0	01.02.2010	D

Bachelor Thesis:

Liberal Socialism in Administrative Court and Preventive Measures **5.0** **15.06.2011** **B**

Total workload in ECTS credits **180.0**

¹ Courses are taken at University of Bedford (United Kingdom)

² Courses are taken at *Helsingin kauppakorkeakoulu* (Finland)

³ Recognised on the basis of prior learning

4.4. Grading scheme(s)

Grade	Description
A	excellent
B	very good
C	good
D	satisfactory
E	sufficient
F	insufficient

The minimum passing grade is 1 or E, in the Pass/Fail assessment it is Pass.

5. INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION

5.1. Access to further study **Master's studies**

5.2. Professional status **right to work in the position where higher education in Law is required**

6. ADDITIONAL INFORMATION

6.1. Additional information **The study programme is included in the study programme group of Law and the studies may be conducted according to Government of the Republic Regulation No. 123 of 20.08.2010.**
The university is a member of the Association of European

Higher Education Institutions EAACC.

6.2. Further information sources

Faculty of Law
Xxxxx University of Applied Sciences
Street 10
Address
ESTONIA
www
Tel: +372 123 45 67
Fax: +372 123 45 67
E-mail:

Estonian ENIC/NARIC
(Academic Recognition Information Centre)
Archimedes Foundation
L.Koidula 13A
10125 Tallinn
ESTONIA
www.archimedes.ee/enic
Tel: +372 697 92 15
Fax: +372 697 92 19
E-mail: enic-naric@archimedes.ee

7. CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

7.1. Date **30.01.2012**

7.2. Signatures

/allkiri 1/

/allkiri 2/

7.3. Names

Ees- ja perekonnanimi 1

ees- ja perekonnanimi 2

7.4. Capacity

Dean

Secretary of Study Department

7.5. Official stamp or seal

/õppeasutuse pitser/

8. INFORMATION ON THE HIGHER EDUCATION SYSTEM OF ESTONIA

See attached the description of the Higher Education System in Estonia (3 pages)